

Afdeling	: F&C - Financiën	Raadsvoorstel: DJ-1557010
Naam opsteller voorstel	: Annie Hanssen-Beelen A.Hanssen-Beelen@weert.nl / 0495-575524	Zaaknummer: 1536822
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	

Onderwerp

Gemeentefonds decembercirculaire 2021.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de gevolgen van de Gemeentefonds decembercirculaire 2021 voor de jaren 2021 t/m 2025.
2. De gevolgen van de decembercirculaire 2021 voor het jaar 2021 mee te nemen in de Jaarrekening 2021 en de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021.
3. De budgetten van de resultaatbestemming 2021 ad € 288.557,-, die een gevolg zijn van de maatregelen uit de decembercirculaire 2021, direct beschikbaar te stellen.
4. De begroting 2022 te wijzigen met de gevolgen van de decembercirculaire 2021 voor de jaren 2022 t/m 2025.

Inleiding

In december van ieder jaar wordt de Gemeentefonds decembercirculaire ontvangen, ter afronding van het lopende jaar op basis van de Najaarsnota van het Rijk. De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn. De accessen worden niet geactualiseerd. Bij wijze van uitzondering bevat de decembercirculaire 2021 ook enkele mutaties voor de uitkeringsjaren 2022 en verder.

De belangrijkste onderwerpen uit de decembercirculaire 2021 zijn:

- De uitkeringsfactor van 2019 is verhoogd met 1 punt wegens ontwikkeling van de uitkeringsbasis, omdat de WOZ-waarden iets lager zijn dan tot nu toe aangenomen.
- De uitkeringsfactoren en -basis stijgen in 2021 (met 1 punt) en 2022 (met 2 punten).
- Diverse taakmutaties, waarvan er 3 betrekking hebben op het compensatiepakket Covid-19. Hiernaast is er structurele compensatie vanaf 2022 voor salarissen in de zorg en een bijna structurele compensatie vanaf 2021 voor verbetering van de gemeentelijke dienstverlening aan alle mensen, als uitvloeisel van het rapport 'ongekend onrecht' over de toeslagenaffaire kinderopvang.
- Er worden 13 nieuwe decentralisatie-uitkeringen gepresenteerd. Daarnaast worden diverse wijzigingen aangebracht in bestaande integratie- en decentralisatie-uitkeringen (IU en DU). Daarvan hebben er 4 betrekking op het compensatiepakket Covid-19. Voor Weert wijzigen 5 decentralisatie- of integratie-uitkeringen.
- Procesmededelingen over de herijking verdeling gemeentefonds.

Onderstaande tabel geeft de omvang van de algemene uitkering Gemeentefonds voor de gemeente Weert weer, vóór en na de decembercirculaire 2021. Tevens zijn de gevolgen voor het rekeningresultaat 2021 c.q. de begrotingsaldi voor de jaren 2022 t/m 2025 weergegeven.

	Begroting Gemeentefonds na sept.circ.'21 a)	Mutaties december-circulaire 2021	Gemeentefonds na dec.circ.'21	Gevolgen voor resultaat begrotingsaldo b)
2021	92.084.827	1.287.184	93.372.011	1,084.752
2022	96.686.265	631.793	97.318.058	271.888
2023	97.291.976	460.000	97.751.976	0
2024	99.103.553	451.000	99.554.553	0
2025	100.928.965	451.000	101.379.965	0

a) De raming 2021 is inclusief de raming van de nabetalingen van de algemene uitkering over voorgaande dienstjaren.

b) Van het resultaat over 2021 wordt diverse uitkeringen (conform de bijlage 'gevolgen decembercirculaire 2021 voor de jaren 2021-2025') bestemd via de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021. Voorgesteld wordt deze budgetten reeds begin 2022 beschikbaar te stellen.

De middelen voor 2021 zijn dusdanig laat in het jaar toegekend, dat verwerking in de begroting 2021 niet meer mogelijk is. De meeste van deze budgetten zijn echter nodig voor de uitvoering van de betreffende taken. De decembercirculaire wordt verwerkt in de jaarrekening 2021. Bij de resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld deze middelen in 2022 beschikbaar te stellen.

Omdat de jaarrekening 2021 pas in juli 2022 wordt vastgesteld, wordt voorgesteld de benodigde budgetten reeds begin 2022 beschikbaar te stellen.

Beoogd effect/doel

1. Het vertalen van de gegevens uit de gemeentefonds decembercirculaire 2021 naar de financiële gevolgen voor de gemeente Weert voor de jaren 2021 t/m 2025.
2. Uw raad vooraf informeren welke gevolgen uit de decembercirculaire 2021 meegenomen worden bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021.
3. De financiële consequenties uit de decembercirculaire 2021 voor de jaren 2022 t/m 2025, waaronder een corona-compensatie voor de gemeenteraadsverkiezingen, te verwerken in een begrotingswijziging voor de jaren 2022 t/m 2025, zodat per direct over deze budgetten beschikt kan worden.

Argumenten

De decembercirculaire 2021 wordt, vanwege de grote impact, verwerkt in een separaat raadsvoorstel.

Kanttekeningen en risico's

Herijking gemeentefonds/ nieuw verdeelstelsel

In juli 2021 hebben de fondsbeheerders het voorstel voor de nieuwe verdeling aangeboden aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG, gebaseerd op peiljaar 2017. Een maand later is de actualisatie naar 2019 aangeboden. Op 19 oktober jl. heeft de ROB advies uitgebracht over het herijkingsvoorstel. De ROB constateert in zijn advies dat de nieuwe verdeling een verbetering is ten opzichte van de huidige verdeling, maar stelt wel dat de nieuwe verdeling niet ongeclausuleerd kan worden ingevoerd. Een

aantal knelpunten worden aangepakt, maar de voorgestelde herverdeling kan niet het eindstation zijn, onder andere door ontwikkelingen in het sociaal domein. De fondsbeheerders vinden het advies van de ROB zeer belangrijk en waarderen het. Dit advies helpt om de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds op een verantwoorde wijze in te voeren. Conform het ROB-advies stellen de fondsbeheerders daarom een stapsgewijze invoering voor en het maximeren van het bedrag van de herverdeeleffecten. Ook het voorstel om in aanloop naar en na de invoering onderzoek uit te voeren en de effecten te blijven monitoren om de verdeling stapsgewijs verder te verbeteren, wordt ondersteund.

Ook de VNG adviseert de fondsbeheerders het huidige verdeelmodel te vervangen door het nieuwe verdeelmodel, omdat de huidige verdeling achterhaald en verouderd is en verzoekt volledig recht te doen aan de aanbevelingen in het ROB-advies, inclusief het ingroeipad. De VNG ziet als randvoorwaarden dat de koek groter moet en dat het doorontwikkelde model op draagvlak kan rekenen (bij gemeenten en de ROB). In een aangenomen motie tijdens de ALV van 13 januari 2022 is het VNG-bestuur verzocht in de afstemming met de fondsbeheerders zorg te dragen voor:

- een stevige en meer prominente borging van de positie van de ROB tijdens de nadere analyse van de herijking;
- een intensieve consultatie van gemeenten tijdens het vervolgproces;
- een heldere communicatie over het te lopen tijdpad in 2022 van het herijkingsproces.

Besluitvorming over de invoering van de integrale nieuwe verdeling is aan het nieuwe kabinet.

Financiële gevolgen

Gevolgen voor 2021

In de bijlage 'Gevolgen decembercirculaire 2021 voor de jaren 2021-2025' zijn de mutaties voor het jaar 2021 zichtbaar gemaakt. In totaal ontvangt de gemeente Weert over 2021 een hogere Algemene uitkering van € 1.287.184,- inclusief aanpassing 2019. De toename wordt met name veroorzaakt door de volgende uitkeringen:

- Vaststelling uitkeringsfactor en OZB-maatstaf 2019	€ 112.918
- 6e corona-compensatiepakket 2021 (incl. Wsw)	€ 457.335
- Corona-compensatie inkomstenderving 2020	€ 284.000
- Versterking ondersteuning wijkteams	€ 115.000

In de bijlage is opgenomen waar de uitkeringen voor bedoeld zijn.

Omdat de Gemeentefondsuitkering van de decembercirculaire pas op het einde van het jaar ontvangen wordt, is het niet meer mogelijk om deze uitkering te verwerken in de begroting 2021. De uitkering werkt daardoor praktisch volledig door in het rekeningresultaat 2021. De gevolgen voor het rekeningresultaat 2021 zijn € 1.084.752,-. Hiervan zal voor een bedrag ad € 288.557,- worden meegenomen bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021. Per saldo is er dan nog een voordeel van € 796.195,-. Daarnaast wordt € 202.432,- Corona compensatie voor Wsw ontvangen en direct doorbetaald.

Voorgesteld wordt de volgende Gemeentefondsuitkeringen uit de decembercirculaire 2021 mee te nemen bij de resultaatbestemming 2021 van de jaarrekening 2021:

Voorstellen tot bestemming van het rekeningresultaat 2021 (resultaat Gemeentefonds)		Bedrag
<i>Corona-compensaties</i>	Lokaal cultuuraanbod	120.725
<i>Taakmutaties</i>	Impuls integraal werken	89.197
	Systeemleren	14.400
	Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht	34.757
<i>Decentr./integratie-uitkeringen</i>	Einde lening inburgeringsplichtig	12.829
	Inburgering	16.649
	Totaal	288.557

Coronapakket 6 – Lokaal cultuuraanbod € 120.725,-

De gemeente Weert heeft coronacompensatiegelden ontvangen voor de financiële ondersteuning van de lokale culturele voorzieningen bij de gevolgen van de coronacrisis. Voorzien wordt dat er zonder extra financiële steun in 2022 onoverkomelijke problemen ontstaan bij de culturele organisaties, verenigingen en makers. Deze steun kan niet worden gefinancierd uit de reguliere budgetten in 2022. Daarom wordt met betrekking tot het daadwerkelijke restantbudget in de jaarrekening 2021 voorgesteld om dit over te hevelen naar 2022. Met een raadsvoorstel in mei 2022 wordt voorgesteld hoe de middelen ingezet worden.

Impuls integraal werken € 89.197

Dit budget is in beginsel bestemd om een impuls te geven aan een integrale aanpak van meervoudige problematiek in het sociaal domein. Eind 2020 is de pilot Lokale behandelteams Midden-Limburg West gestart. In deze pilot vormen zeven gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders (de 7 grootste in ambulante behandeling in de regio MLW) gezamenlijk een integraal, lokaal behandelteam. De pilot gaat in op gezinnen met meervoudige problematiek. De pilot wordt in 2022 voortgezet. In 2020/2021 is de pilot bekostigd uit het budget voor innovatie en transformatie Sociaal Domein MLW. Het voorstel is om de voortzetting van de pilot deels te bekostigen uit de "Impuls integraal werken". Daarmee wordt het budget voor innovatie en transformatie Sociaal Domein MLW ontlast zodat binnen dat budget ruimte ontstaat voor andere innovaties.

Systeemleren € 14.400

De middelen worden in 2022 gebruikt voor het inrichten van systeemleren. Systeemleren is een collectief leerproces, waarbij vertegenwoordigers (een groep mensen met vakkennis van hun systeem) gezamenlijk eigenaarschap neemt, om dat systeem (sector, regio, organisatie) te transformeren naar een duurzaam systeem. Door te leren door te doen volgens het train-de-trainer principe wordt er expertise opgebouwd waarbij aangesloten wordt bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en wordt aangesloten bij onze strategische visie op opleiden en ontwikkelen.

Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht (WKB) € 34.757

De nieuwe Wet kwaliteitsborging gaat onderdeel uitmaken van de Omgevingswet per 1 juli 2022. De implementatie van deze nieuwe wet betekent voor de afdeling VTH onder meer dat er processen gewijzigd gaan worden en nieuwe sjablonen moeten worden opgesteld. Ook dienen er nieuwe werkafspraken gemaakt te worden. Tijdens de bouw zal het bouwtoezicht niet meer door de gemeente gedaan worden maar door de private kwaliteitsborger. Dit gaat ook financieel en anderszins iets voor de aanvrager betekenen. Hierover zal gecommuniceerd moeten worden.

In de periode januari t/m juni 2022 zullen de middelen worden ingezet voor:

- Impactscan Toezicht en Handhaving (€ 10.000,-).
- Communicatiemiddelen (organiseren bijeenkomst voor architecten en adviseurs over de WKB, digitale nieuwsbrief etc.) (€ 5.000,-).

- Procesbegeleiding implementatie processen vergunningen en toezicht en handhaving en opstellen sjablonen en werkafspraken (€ 15.000,-).
- Overige niet voorziene zaken (€ 5.000,-).

Einde lening inburgeringsplichtig € 12.829

Deze middelen zullen in 2022 worden ingezet om extra ondersteuning te bieden aan inburgeringsplichtige asielmigranten die onder de oude Wet inburgering 2013 vallen en in het laatste half jaar van hun inburgeringstermijn zitten. DUO maakt een selectie van deze specifieke doelgroep. Het gaat om inburgeraars die hun lening (vrijwel) helemaal hebben ingezet maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. Deze groep is minder zelfredzaam gebleken. Voor deze groep inburgeraars die vanwege de gevolgen van de Coronacrisis een tijdlang geen inburgeringsonderwijs hebben gevolgd of waren aangewezen op afstandsonderwijs, kan extra ondersteuning noodzakelijk zijn.

Inburgering € 16.649

Deze incidentele middelen zullen in 2022 worden ingezet om de kosten te dekken die te maken hebben met informatievoorziening. Het gaat dan om het aanpassen/aanschaffen van de software zodat deze voldoet aan de eisen die hieraan gesteld worden vanuit de nieuwe Wet inburgering. Het opleiden van medewerkers met betrekking tot het gebruik van deze software en het aanpassen van de werkprocessen.

Saldo 2021

Na instemming van uw raad met bovenstaande resultaatbestemming, is er per saldo nog een voordeel van € 796.195,- op het Gemeentefonds/ algemene uitkering 2021.

Ten aanzien van het bovenstaande wordt de kanttkening geplaatst, dat het resultaat van de jaarrekening 2021 niet bekend is. Het resultaat *kan negatief* zijn. Bij een negatief rekeningresultaat betekent bovenstaande resultaatbestemming een beroep op de algemene reserve.

Gevolgen voor 2022 t/m 2025

De toename voor de jaren 2022 (en verder) wordt met name veroorzaakt door:

- Bijstelling uitkeringsbasis (2022).
- Salarislasten zorgdomein (2022 t/m 2025).
- Versterking ondersteuning wijkteams (2022 t/m 2025).

In de bijlage 'Gevolgen decembercirculaire 2021 voor de jaren 2021-2025' is aangegeven wat de mutaties voor de jaren 2022 t/m 2025 zijn en welke posten neutraal verwerkt worden.

Bij de uitkeringen, die nieuw zijn in 2022, is een toelichting opgenomen.

Deze mutaties worden verwerkt in een begrotingswijziging voor de jaren 2022 t/m 2025.

Uitvoering/evaluatie

De Gemeentefonds decembercirculaire 2021 wordt verwerkt in de jaarrekening 2021, de resultaatbestemming 2021 en begrotingswijzigingen.

Communicatie/participatie

n.v.t.

Bijlagen

- Gemeentefonds decembercirculaire 2021.
- Gevolgen decembercirculaire voor de jaren 2021_2025.

Nummer raadsvoorstel: DJ-1557010

Advies raadscommissie

-

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 februari 2022

besluit:

1. Kennis te nemen van de gevolgen van de Gemeentefonds decembercirculaire 2021 voor de jaren 2021 t/m 2025.
2. De gevolgen van de decembercirculaire 2021 voor het jaar 2021 mee te nemen in de Jaarrekening 2021 en de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021.
3. De budgetten van de resultaatbestemming 2021 ad € 288.557,-, die een gevolg zijn van de maatregelen uit de decembercirculaire 2021, direct beschikbaar te stellen.
4. De begroting 2022 te wijzigen met de gevolgen van de decembercirculaire 2021 voor de jaren 2022 t/m 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 28 maart 2022.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken